

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРАВОСУДДЯ

В И С Н О В О К

щодо проекту Закону про внесення змін до Закону України "Про адміністративні послуги" щодо удосконалення порядку надання адміністративних послуг (реєстр. № 6388 від 14 квітня 2017 року)

Комітет з питань правової політики та правосуддя на своєму засіданні 16 листопада 2017 року (протокол № 65) розглянув на відповідність Конституції України проект Закону про внесення змін до Закону України "Про адміністративні послуги" щодо удосконалення порядку надання адміністративних послуг (реєстр. № 6388 від 14 квітня 2017 року), поданий Кабінетом Міністрів України (далі – Законопроект).

Згідно з пояснювальною запискою до Законопроекту він розроблений з метою уточнення основних положень щодо надання адміністративних послуг.

Для досягнення мети авторами запропоновано внести зміни до Закону України "Про адміністративні послуги", згідно з якими пропонується: поширити дію цього Закону на відносини щодо здійснення регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, набуття прав на конкурсних засадах та стосовно об'єктів, обмежених у цивільному обігу; визначити поняття "погоджувальна процедура", що застосовується під час надання адміністративних послуг та встановити можливість надання послуг, у випадках передбачених законом, за декларативним принципом; визначити повноваження керівника центру надання адміністративних послуг; визначити перелік підстав для відмови у наданні адміністративної послуги, а також для анулювання результату наданої адміністративної послуги, якщо інше не передбачено законами; встановити, що у разі забезпечення надання адміністративних послуг через центр надання адміністративних послуг, утворений міською або селищною радою населеного пункту, який є адміністративним центром району, центр надання адміністративних послуг при районній державній адміністрації не утворюється за умови прийняття відповідного рішення радою.

Вирішуючи питання про відповідність Законопроекту положенням Конституції України, Комітет виходить з такого.

У Конституції України визначається, що Україна є правовою державою (стаття 1), органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених цією Конституцією межах і відповідно до законів України (частина друга статті 6), закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй (частина друга статті 8).

За приписом частини другої статті 19 Основного Закону України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Згідно положень частини третьої статті 140 Конституції України місцеве самоврядування здійснюється територіальною громадою в порядку, встановленому законом.

Відповідно до пунктів 12 та 15 частини першої статті 92 Конституції України виключно законами України визначаються організація і діяльність органів виконавчої влади, засади місцевого самоврядування.

Крім того, Основним Законом України встановлено, що громадяни мають рівні конституційні права і свободи та є рівними перед законом (частина перша статті 24); громадяни України мають право на соціальний захист (частина перша статті 46); кожен має право на правову допомогу (частина перша статті 59) конституційні права і свободи людини і громадянина не можуть бути обмежені, крім випадків, передбачених Конституцією України (частина перша статті 64).

Разом з тим, положеннями Законопроекту передбачено, що порядок надання адміністративної послуги органами виконавчої влади, іншими державними органами встановлюється Кабінетом Міністрів України. При цьому, порядок надання адміністративної послуги, яку законом віднесено до повноважень органів місцевого самоврядування, встановлюється їх рішеннями, якщо інше не передбачено законом (підпункт 2) пункту 4 Розділу I Законопроекту).

Варто зауважити, що положення Законопроекту в частині покладення врегулювання порядку надання адміністративних послуг на Кабінет Міністрів України та органи місцевого самоврядування, за своєю природою не повною мірою узгоджуються із згаданими вище нормами Основного Закону України (частиною другою статті 19, частиною третьою статті 140, пунктами 12 та 15 частини першої статті 92 Конституції України). Зважаючи на зазначене, вказані питання видається доцільним врегулювати на рівні Закону.

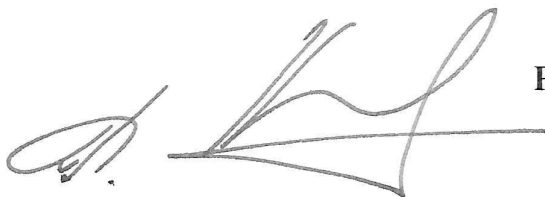
Слід зазначити, що Протоколом № 26 "Про послуги загального інтересу", який додається до Договору про Європейський Союз та Договору про функціонування Європейського Союзу 2010/С 83/01, закріплено основні вимоги для держав-членів у сфері надання та регулювання державних послуг серед яких, зокрема, забезпечення високого рівня якості послуг, їх безпеки та доступності, однакового ставлення, сприяння загальному доступу і реалізації прав користувачів, тощо.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України у висновку висловлює низку зауважень до Законопроекту, серед яких, зокрема звертає увагу на те, що загальновизнаним підходом до регулювання суспільних відносин, які виникають в процесі надання послуг, які надаються суб'єктами владних повноважень, є визнання пріоритету їх законодавчого (а не підзаконного) регулювання, що впливає зі змісту норм Конституції України, а також на невідповідність окремих положень Законопроекту принципу правової визначеності.

Верховна Рада України – єдиний орган законодавчої влади в Україні, одним із повноважень якого є прийняття законів (стаття 75, пункт 3 частини першої статті 85 Конституції України). З огляду на зазначене, законодавча ініціатива є предметом правового регулювання закону та узгоджується з Конституцією України.

Враховуючи викладене, Комітет дійшов висновку, що проект Закону про внесення змін до Закону України "Про адміністративні послуги" щодо удосконалення порядку надання адміністративних послуг (реєстр. № 6388 від 14 квітня 2017 року), поданий Кабінетом Міністрів України не суперечить положенням Конституції України.

Голова Комітету

Р.П. КНЯЗЕВИЧ